

Sygn. akt I Ns 360/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maria Krużlak

Protokolant Maja Foremny

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 stycznia 2017 roku w Ś.

sprawy z wniosku A. S. (1)

przy udziale B. S.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że skład majątku wspólnego wnioskodawcy A. S. (1) oraz uczestniczki B. S. wchodzi następujące składniki majątkowe:

1. wiata przenośna o wartości 4.500 zł
2. garaż przenośny o wartości 1.000 zł
3. lekka przyczepka samochodowa o wartości 1.000 zł
4. szafka pod zlewozmywak o wartości 50 zł
5. zlewozmywak o wartości 50 zł
6. narożnik kuchenny o wartości 70 zł
7. segmenty kuchenne wiszące i stojące o wartości 500 zł
8. stół kuchenny o wartości 50 zł
9. dwa taborety o wartości łącznej 40 zł
10. lodówka o wartości 300 zł
11. kuchenka mikrofalowa o wartości 100 zł
12. szafa 3 drzwiowa o wartości 250 zł
13. telewizor Samsung o wartości 50 zł
14. łóżko o wartości 250 zł
15. dwie szafki nocne o łącznej wartości 80 zł
16. segmenty w kolorze olchy o wartości 400 zł

17. biurko o wartości 70 zł
 18. dwa plafony o wartości łącznej 40 zł
 19. łóżko o wartości 100 zł
 20. pralka A. o wartości 300 zł
 21. lustro ścienne o wartości 30 zł
 22. kuchenka A. o wartości 100 zł
 23. samochód osobowy marki P. nr rejestracyjny (...) o wartości 3.500 zł
 24. pług o wartości 500 zł
 25. brona o wartości 400 zł
 26. kosa spalinowa o wartości 250 zł
 27. kultywator z wałkami o wartości 1.000 zł
 28. piła spalinowa S. o wartości 2.000 zł
 29. rozsiewacz do nawozów o wartości 600 zł
 30. kwota uzyskana ze sprzedaży siewnika to jest 4.000 zł
 31. kwota uzyskana ze sprzedaży samochodu osobowego P. E. o wartości 17.500 zł
 32. kwota uzyskana ze sprzedaży traktora U. C 360 to jest 5.000 zł
- wszystkie składniki o wartości 44.080 zł (czterdzieści cztery złote osiemdziesiąt złotych),

II. dokonać podziału majątku dorobkowego wnioskodawcy i uczestniczki w ten sposób, że uczestniczce B. S. przyznać ruchomości wymienione w punkcie I w podpunktach od 1 do 26

- wszystkie składniki o wartości 13.980 zł,

natomiast wnioskodawcy A. S. (1) przyznać ruchomości oraz równowartość sprzedanych ruchomości wymienione w punkcie I w podpunktach od 27 do 35

- wszystkie składniki o wartości 30.100 zł,

III. tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym zasądzić od wnioskodawcy A. S. (1) na rzecz uczestniczki B. S. kwotę 8.060 zł (osiem tysięcy sześćdziesiąt złotych),

IV. zasądzoną w punkcie III należność rozłożyć na 23 raty miesięczne: pierwsza rata w kwocie 360 zł płatna do końca maja 2017 roku, kolejne 22 raty po 350 zł płatne do końca każdego następującego po sobie miesiąca poczynając od czerwca 2017 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty,

V. nakazać wnioskodawcy, aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Świdnicy kwotę 770 zł tytułem wydatków w sprawie.

Sygn. akt I Ns 360/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. S. (1) złożył wniosek o podział majątku wspólnego zgromadzonego w trakcie trwania wspólności ustawowej, jaka łączyła go z uczestniczką B. S.. We wniosku podał, że zgromadzony majątek obejmuje ruchomości w postaci 2 garaży przenośnych, mebli i sprzętu RTV i AGD, wyposażenia domu w tym wanny, baterii i kaloryferów w kilku pomieszczeniach. Wnioskodawca podał wartości poszczególnych składników, wyceniając całość majątku na kwotę 44.850 zł. Przedstawił projekt podziału majątku, polegający na tym, że wszystkie składniki miały przypaść uczestniczce. Wniósł o zasądzenie spłaty w kwocie 22.425 zł tytułem wyrównania udziałów. Podał ponadto, że wszystkie składniki są w posiadaniu uczestniczki.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka zakwestionowała przynależność niektórych składników do majątku wspólnego. Zarzut taki podniosła w stosunku do narożnika, stołu z krzesłami, zlewozmywaka, dywanu wersalki i foteli a także baterii, wanny i kaloryferów, które zostały kupione ze środków matki uczestniczki. Ponadto wskazała, że kaloryfery stanowią część instalacji centralnego ogrzewania w domu, w którym uczestnicy mieszkali, ale który należał do matki uczestniczki.

Podawała także, że niektóre składniki wyposażenia domu zastały zalane w powodzi w 2013 roku, a następnie wyrzucone, więc nie mogą być przedmiotem podziału.

Zgodziła się na przyznanie jej części ruchomości. Zgłosiła także inne składniki, których wnioskodawca nie wymienił, to jest: dwa samochody osobowe, traktor U., siewnik do zbóż, opryskiwacz, rozsiewacz do nawozów, kultywator, piła spalinowa. Wnosiła o przyznanie wnioskodawcy wszystkich tych składników za wyjątkiem jednego samochodu osobowego, będącego w posiadaniu uczestniczki.

Wnioskodawca, w odpowiedzi na powyższe stanowisko uczestniczki podał, że jeden samochód osobowy sprzedał, rozliczając się z uczestniczką, rozliczył się także ze sprzedaży traktora i siewnika. Zakwestionował fakt posiadania kultywatora i opryskiwacza oraz piły spalinowej.

Uczestniczka zaprzeczyła, by wiedziała o sprzedaży pojazdów i siewnika i by z tego tytułu wnioskodawca się z nią rozliczył.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca i uczestniczka byli małżeństwem. Wspólność ustawowa trwała od 5 października 1991 roku do 31 grudnia 2013 roku.

Dowód: wyrok w sprawie o rozwód sygn. akt I C (...) Sądu Okręgowego w Świdnicy – k. 142

W trakcie trwania wspólności zamieszkali w domu należącym do rodziców uczestniczki. Ojciec uczestniczki nie żyje, matka mieszka gdzie indziej. Poza nimi nikt w tej nieruchomości nie zamieszkiwał.

Dowód: zeznania wnioskodawcy – k. 83 (00:25), zeznania uczestniczki

Dom był wcześniej przez 3 lata opuszczony. Pierwsze remonty sfinansowała matka uczestniczki, polegały one na przystosowaniu pomieszczeń do zamieszkania. Później już z własnych środków uczestnicy dalej przeprowadzali prace remontowe. Między innymi założyli instalację centralnego ogrzewania. Na ten cel pożyczali także pieniądze od brata wnioskodawcy.

Dowód: zeznania świadka I. S. – k. 57 (00:56), zeznania uczestniczki – k. 84 (01:08)

Zakupili też wyposażenie i sprzęty. Urządzili kuchnię i kupili do niej: meble, zlewozmywak, lodówkę, kuchenkę mikrofalową, narożnik, stół, taborety, kuchenkę Amika. Obecna wartość tych ruchomości według stanu na dzień ustania wspólności to 1.260 zł. Umieblowali pokoje na dole następującymi meblami: segment biały, meble

wypoczynkowe czarne w obiciu skóropodobnym, ława. Do sypialni zakupili szafę, łóżko, dwie szafki nocne, wstawili też telewizor Samsung. Wartość tych ruchomości według stanu na dzień ustania wspólności wyraża się kwotą 630 zł. Nabyli też segment do pokoju córki stron, biurko, łóżko. Wartość wynosi 570 zł. Mieli także 4 żyrandole o wartości łącznej 50 zł. Do łazienki wstawili pralkę, kupili lustro z oświetleniem, łączna wartość 330 zł.

Dowód: zeznania wnioskodawcy – k. 82v. (00:13), zeznania uczestniczki – k. 84, opinia biegłego J. P. – k. 116

Uczestnicy dzierżawili także grunty orne i uprawiali je, zapewniając sobie dodatkowe dochody poza wynagrodzeniem z pracy etatowej.

Dowód: zeznania wnioskodawcy – k. 83

W celu prowadzenia gospodarstwa rolnego zakupili używany traktor U. C – 360, ponadto inne sprzęty rolnicze jak: siewnik do zboża (...), kultywator, bronę, rozsiewacz do nawozów, pług, bronę. Mieli też piłę spalinową S. i kosę spalinową. Obecna wartość traktora takiego samego typu według hipotetycznego stanu na dzień ustania wspólności wynosi 7.000 zł. Wartość siewnika stanowi suma 5.500 zł, rozsiewacza do nawozów – 600 zł, kultywatora – 1.000 zł, piły spalinowej – 2.000 zł. Pług ma wartość 500 zł, brona 400 zł, kosa spalinowa 250 zł.

Dowód: zeznania wnioskodawcy – k. 83 (00:33), zeznania uczestniczki – k. 84 (01:19)

W celu przechowywania niektórych maszyn rolniczych wybudowali przenośną wiatę o wartości 4.500. W obrębie posesji był też wzniesiony z ich środków przenośny blaszany garaż o wartości 1.000 zł. Ponadto był garaż murowany.

Dowód: zeznania wnioskodawcy – k. 83 (00:27), bezsporne oświadczenia stron co do wartości wiaty i garażu – k. 148v

Uczestnicy kupili w czasie obowiązywania wspólności ustawowej dwa samochody osobowe: F. (...) i F. (...). Jeden samochód był do użytku uczestniczki, drugi do użytku wnioskodawcy. Mieli też przyczepkę samochodową. Obecna wartość samochodu P. to 3.500 zł, samochód P. E. ma wartość według stanu na dzień ustania wspólności 17.000 zł. Wartość przyczepki – 1.000 zł.

Dowód: zeznania wnioskodawcy – k. 83, zeznania uczestniczki – k. 85 (01:26), opinia biegłego J. P. – k. 116

Strony prowadziły gospodarstwo rolne do jesieni 2012 roku. Zarówno wnioskodawca jak i uczestniczka byli zatrudnieni na umowę o pracę. Kiedy stosunki się pogorszyły uczestniczka z córką udały się do wydzierżawiającego i rozwiązały umowę dzierżawy gruntów, które uczestnicy uprawiali.

Dowód: zeznania świadka A. (...) – k. 59 (01:37),

W dniu 10 kwietnia 2012 roku wnioskodawca sprzedał swojemu bratu I. S. traktor U.(...) nr rej, (...) (...), rok produkcji 1978. Cenę sprzedaży ustalono na kwotę 5.000 zł. Ciągnik często się psuł. Nabywca dokonał rejestracji w dniu 8 maja 2012 roku.

Dowód: umowa sprzedaży – k. 41, dokumenty rejestracji – k. 101 - 106

Na wspólnym koncie stron w lutym 2010 odnotowano wpływ tylko kwoty z wynagrodzenia z M.K. (...) Sp. z o.o. S.kom w K.. W marcu 2010 roku wypłacono łącznie 3.700 zł, to znaczy więcej, niż wpłynęło środków. W kwietniu 2012 roku na konto wpłynął zwrot podatku, wynagrodzenie, stypendium dla córki stron. Pieniądze zostały wypłacone. W maju 2012 roku wpłynęło też w 2 transzach świadczenie z ubezpieczenia w kwocie łącznej około 4.700 zł, która również została wypłacona.

Dowód: historia rachunku – k. 68 - 76

Wnioskodawca sprzedał także swojemu bratu I. S. za kwotę 4.000 zł siewnik zbożowy typ A. D.-7. Pieniądze za traktor i siewnik zostały zapłacone jednocześnie.

Dowód: umowa sprzedaży – k. 42, zeznania świadka – k. A. S. (2)

Wnioskodawca opuszczał dom na żądanie uczestniczki dwukrotnie. Ostatecznie wyprowadził się jeszcze przed rozwodem pod koniec 2012 roku. Zabrał rzeczy osobiste.

Dowód: zeznania świadka A. (...) – k. 58, zeznania wnioskodawcy k. 83 v. (00:42)

Po wyprowadzce wnioskodawca dysponując kluczem do nieruchomości, w której wcześniej wspólnie mieszkali zjawiał się tam i pod nieobecność uczestniczki oraz córki zabierał niektóre sprzęty rolnicze. Uczestniczka dostrzegła brak traktora, opryskiwacza, rozsiewacza, kultywatora, piły spalinowej.

Dowód: zeznania świadka A. (...) – k. 58 (01:23), zeznania uczestniczki – k. 84 (01:24),

W czerwcu 2013 roku w miejscowości, gdzie uczestnicy zamieszkiwali przed rozwodem wspólnie była powódź. W czasie, gdy uczestniczka była w pracy doszło do zalania pomieszczeń na parterze. Zniszczeniu uległy meble; segment koloru czarnego i białe meble. Zostały wyrzucone.

Dowód: zeznania świadka A. (...) – k. 58 (01:29), zeznania uczestniczki – k. 84 (01:17)

Umową z dnia 24 października 2013 roku wnioskodawca sprzedał samochód F. (...) nr rej. (...), rok produkcji 2009, za kwotę 17.500 zł. Środki ze sprzedaży przeznaczył na własne utrzymanie.

Dowód: umowa sprzedaży – k. 43, zeznania wnioskodawcy – k. 83 (00:29)

Wnioskodawca mieszka u swojej matki, zajmuje 1 pokój. Pracuje, zarabiając około 3.000 zł miesięcznie. Uczestniczka zamieszkuje dalej w nieruchomości matki. Pracuje, zarabia 2.500 zł miesięcznie.

Dowód: zeznania wnioskodawcy i uczestniczki – k. 148 - 149

Sąd zważył:

Wspólność ustawowa uregulowana jest w przepisach kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Zgodnie z art. 31 § 1 z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. W myśl art. 31 § 2 k.r. i o. do majątku wspólnego należą w szczególności pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków.

W skład majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki wchodzi ruchomości stanowiące wyposażenie domu, w którym mieszkali wspólnie, a który nie był ich wartością. Ponadto majątkiem wspólnym są sprzęty i maszyny rolnicze. Uczestnicy zakupili też w trakcie trwania małżeństwa dwa samochody osobowe F. (...), ale dwa różne modele.

Co do samochodów osobowych sporne były między stronami tylko ich wartości. W odniesieniu do samochodu F. (...) będącym w posiadaniu uczestniczki zasadnym jest oparcie się w tym zakresie na rzetelnej i niebudzącej wątpliwości opinii biegłego J. P.. Wnioski tej opinii obejmujące wycenę wszystkich ruchomości należy podzielić. Opinia jest udokumentowana, oparta na oględzinach, badaniu rynku ruchomości. Jest należycie uzasadniona, posługuje się bogatym materiałem porównawczym.

Należy jednak podnieść, że wnioskodawca zbył pojazd, który był w jego posiadaniu za kwotę 17.500 zł, co wynika z przedłożonej do akt umowy. Taką też kwotę przyjęto jako równowartość F. (...). Wnioskodawca przyznał, że uzyskaną ze sprzedaży sumą zadysponował sam (k. 83 00:29).

Uczestnicy zgodnie wycenili, wiatę, przenośny garaż, nie mieli zastrzeżeń do wartości większości pozostałych składników majątku stanowiących wyposażenie domu.

Wyłączyli z podziału majątku dywan, chodniki, opryskiwacz.

Baterie oraz grzejniki stanowią część składową nieruchomości i nie mogą być włączone do majątku wspólnego jako odrębne składniki. Zostały połączone z inną rzeczą nie należącą do stron.

Zniszczone wskutek powodzi były meble wypoczynkowe koloru czarnego oraz biały segment. Wobec utraty ich wartości, nawet użytkowej, należało wyłączyć je z majątku wspólnego, bowiem przed ustaniem wspólności uległy całkowitemu zniszczeniu. Wnioskodawca, nie mieszkający już wówczas z uczestniczką nie wiedział o powodzi, jednak nie przedstawił dowodów podważających zgodne i wiarygodne zeznania uczestniczki i jej córki.

Sporna była okoliczność, czy pieniądze uzyskane ze sprzedaży traktora i siewnika zostały zużyte na potrzeby rodziny. Z treści umów wynika, że sprzedaż miała miejsce przed ustaniem wspólności, w czasie, gdy strony mieszkały jeszcze wspólnie. Jednakże należy dać wiarę uczestniczce, że nie otrzymała tych pieniędzy od brata wnioskodawcy, nie zużyła ich na potrzeby rodziny. Przekonujące są zeznania uczestniczki, że nawet nie wiedziała o sprzedaży.

Wątpliwości budzą odnoszące się do tych umów zeznania świadków A. S. (2) i I. S.. Umowa sprzedaży ciągnika została zarejestrowana, stąd datę jej zawarcia należy uznać za potwierdzoną. Jednak na żadnej z umów nie ma podpisu uczestniczki. Świadek A. S. (2) stwierdziła, że pieniądze za traktor i siewnik zostały wręczone uczestniczce jednocześnie. Świadek I. S. zeznał zaś, że wręczenie pieniędzy za siewnik miało miejsce w odstępie około jednego roku od zapłaty za traktor. Twierdził też, że najpierw wziął siewnik, pozostawiając ciągnik u wnioskodawcy. Budzi to wątpliwości co do rzeczywistej kolejności zdarzeń, a tym samym co do wszystkich okoliczności związanych z rozliczeniem się z wnioskodawczynią. Wnioskodawca nie wyjaśnił, na co przeznaczone były te pieniądze. Nie potrafił też podać okoliczności sprzedaży (k.83 00:30). Fakt zbycia tak ważnego składnika majątku, biorąc pod uwagę ówczesne dochody uczestników, musiałby wynikać z konkretnej potrzeby i z pewnością podlegać omówieniu, zaś wydatkowanie tej kwoty powinno być zapamiętane. Z zeznań świadka I. S. miałyby wynikać, że przeznaczono ją na remont dachu, tymczasem w 2012 roku w nieruchomości nie wykonywano remontów, co wynika z zeznań świadka A. (...). Postępowanie wnioskodawcy z innymi sprzętami rolniczymi stanowiącymi majątek wspólny świadczy o tym, że sam decydował o tym, co z nimi zrobić. Uczestniczka potwierdziła, że na to się godziła, uznając, że do jej dyspozycji pozostają ruchomości stanowiące wyposażenie domu. Rozumiała postępowanie wnioskodawcy jako dzielenie się majątkiem przez fakty dokonane. Wobec powstania sporu, jej sprzeciw jest zrozumiały, gdyż wnioskodawca zadysponował wieloma bardziej wartościowymi składnikami z majątku wspólnego.

Uznać więc należy, że wnioskodawca dokonał czynności zarządu majątkiem wspólnym bez zgody uczestniczki (art. 36 i art. 36¹ k.r.i.o.). Ostatecznie jednak uczestniczka nie sprzeciwiła się tym umowom, żądała tylko włączenia do majątku wspólnego wierzytelności uzyskanych przez wnioskodawcę ze sprzedaży samochodu P. E., traktora, siewnika.

Przyjmując jako wartość tych sprzedanych przez wnioskodawcę składników cenę wskazaną na umowie, wzięto pod uwagę fakt, że ciągnik nie był w dobrym, odpowiednim do wieku stanie, lecz często się psuł. Okoliczności tej uczestniczka nie podważyła. To uzasadniało obniżenie wartości do 5.000 zł. Co do siewnika, sama uczestniczka podała kwotę 4.000 zł jako jego wartość (k. 27), nie znając jeszcze treści umowy. Wprawdzie wnioskodawca nie powołał się na szczególne okoliczności uzasadniające obniżenie ceny sprzedaży w stosunku do hipotetycznej wartości, ale jest możliwe, że chciał sprzedać siewnik jak najszybciej, nie szukał więc najlepszej oferty. Nie można mu jednak przypisać zamiaru działania ze szkodą dla majątku wspólnego. W tym wypadku z uwagi na potwierdzony na piśmie fakt sprzedaży i cenę, przyjęto kwotę uzyskaną ze sprzedaży jako tę, która winna wejść do majątku wspólnego.

Bezsporne między uczestnikami było, że ich udziały w majątku wspólnym zgodnie z domniemaniem wynikającym z art. 43 § 1 k.r. i o. wynoszą po 1/2.

Orzekając o sposobie podziału majątku, oparto się w znacznej mierze na zgodnych oświadczeniach uczestników. Uwzględniono jednak fakt, że uczestniczka pozostała w nieruchomości, która została wyposażona i umeblowana ze wspólnych środków. Ruchomości te winny więc zostać w tej samej nieruchomości, szczególnie, że wnioskodawca nie ma możliwości przeniesienia ich do miejsca, gdzie obecnie mieszka.

Przyznano wnioskodawcy te składniki, którymi zadysponował bez zgody uczestniczki, w tym równowartość uzyskanych środków ze sprzedaży ruchomości.

Biorąc pod uwagę niskie dochody wnioskodawcy oraz brak po stronie uczestniczki pilnej potrzeby uzyskania środków z podziału majątku (nie prowadzi gospodarstwa rolnego, więc sprzęt rolniczy nie jest jej pilnie potrzebny), rozłożono zasądzoną dopłatę na raty zgodnie z art. 212 § 1 i 3 k.c. Raty miesięczne w wysokości 350 zł mieszczą się w granicach możliwości finansowych wnioskodawcy.

Mając powyższe na uwadze na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak wyżej.